

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Hramul parohiei noastre!

Duminica Tomii

Icoană pe lemn din biserica noastră

Toma, cu dreapta lui cea iubitoare de încredințare, a cercat coasta Ta cea de viață dătătoare, Hristoase Dumnezeu. Că dacă ai intrat, ușile fiind încuiate, dimpreună cu ceilalți Apostoli a grăit către Tine: Domnul meu ești și Dumnezeul meu!
Condacul Duminicii Tomii

Programul slujbelor de hram

Sâmbătă 17 aprilie 2004, ora 18.00

Vecernia și Litia

Duminică 18 aprilie 2004

- ora 8.00 – **Utrenia**
- ora 10.00 – **Sfânta Liturghie**
- ora 12.00 – **Pomenire Ctitori**

Evangelia duminicii

Ioan (20,19-31)

19. Și fiind seară, în acea zi de născătoare a săptămânii, și ușile fiind încuiate acolo unde ucenicii erau adunați de frica Iudeilor, a venit Iisus și a stat în mijloc și le-a zis: "Pace vouă!"
20. Și zicând acestea, le-a arătat mâinile și coasta Sa. Deci s-au bucurat ucenicii văzându-L pe Domnul.
21. Atunci Iisus le-a zis iarăși: "Pace vouă! Așa cum Tatăl M-a trimis pe Mine, tot astfel și Eu vă trimit pe Voi".
22. Și zicând acestea, a suflat asupra lor și le-a zis: "Luați Duh Sfânt!",
23. căroră le veți ierta păcatele, li se vor ierta; căroră le veți ține, ținute vor fi"
24. Dar Toma, unul din cei doisprezece, cel numit Geamănul, nu era cu ei când a venit Iisus,
25. Deci i-au spus lui ceilalți ucenici: "L-am văzut pe Domnul!" Dar el le-a zis: "Dacă nu voi vedea eu în mâinile Lui semnul cuielor și dacă nu-mi voi pune degetul meu în semnul cuielor și dacă nu-mi voi pune mâna mea în coasta lui nu voi crede"
26. Și, după opt zile, ucenicii Săi erau iarăși înlăuntru și Toma împreună cu ei. Și a venit Iisus, ușile fiind încuiate, și a stat în mijloc și a zis: "Pace vouă!"
27. apoi i-a zis lui Toma: "Adu-ți degetul tău încoace; și vezi mâinile Mele; și adu-ți mâna ta și pune-o în coasta Mea; și nu fi necredincios, ci credincios!"
28. Răspunzând Toma I-a zis: "Domnul Meu și Dumnezeul meu!"
29. Iisus i-a zis iarăși: "Pentru că M-ai văzut, ai crezut; fericți cei ce au crezut fără să fi văzut!"
30. Și încă alte minuni a făcut Iisus în fața ucenicilor Săi, care nu sunt scrise în cartea aceasta.
31. Iar acestea s-au scris, pentru ca voi să credeți că Iisus este Hristos, Fiul lui Dumnezeu; și, crezând, viață să aveți întru numele Lui.

Credință și cunoaștere

Bucuria Învierii nu se concentrează în imaginea mormântului gol, ci se prelungește, cu stuporile, consternările și dovezile ei, cu încredințarea ucenicilor (care-L vor propovădui și își vor da viața pentru El), cu momentul suirii la Cer, de pe muntele Măslinilor, cu Pogorârea Sfântului Duh, dovadă, cum spune Sf. Ioan Hrisostom, pentru noi, “că L-a împăcat pe Tatăl cu firea noastră “. Așa cum s-a spus, nimeni nu L-a văzut pe Hristos înviind, dar a fost văzut înviat, în răstimpul celor 40 de zile pe care le-a petrecut pe pământ până la Înălțare. Iisus trebuia să-i convingă pe apostoli, pe femeile mironosițe, de realitatea, de adevărul Învierii, și totodată să-i convingă că Iisus cel înviat este una și aceeași persoană cu Cel Care fusese răstignit. El trebuia să Se arate în primul rând celor ce-I fuseseră alături și, mai ales, Îl urmaseră. Acest aspect este consemnat de Evanghelistul Luca în *Faptele Apostolilor*; îl spune Petru celor adunați la sutașul Corneliu, în Cezareea: “Pe Acesta Dumnezeu L-a înviat a treia zi și I s-a dat să Se arate, nu la tot poporul, ci nouă martorilor mai dinainte rânduiți de Dumnezeu, cei ce am mâncat și am băut cu El după ce am înviat din morți”.

După ce Iisus cel înviat Se arată femeilor mironosițe venite la mormânt și apoi ucenicilor, Luca și Cleopa pe drumul către Emaus, la o săptămână după Înviere, tot în zi de duminică, are loc întâlnirea cu Toma. Sfinții părinți au considerat întâmplarea trăită de Apostolul Toma complementară cu aceea a Mariei Magdalena. Dacă acesteia îi va spune: “*Nu te atinge de Mine, căci încă nu M-am suit la Tatăl Meu și Tatăl vostru și la Dumnezeul Meu și Dumnezeul vostru*” (Ioan 20, 17), pe Toma îl cheamă să-L atingă: “*Adu-ți degetul tău încoace; și vezi mâinile Mele; și adu-ți mâna ta și pune-o în coasta Mea; și nu fi necredincios, ci credincios!*” (Ioan 20, 27), oferindu-le fiecăruia ceea ce îi lipsea pentru cunoașterea lui Hristos. Chemându-l pe nume, Iisus o face pe Maria Magdalena să-I zică: “*Rabbuni!*” (adică: “*Învățătorule!*”) și astfel, celei care avea ardoarea credinței în dumnezeirea Sa, îi face cunoscută și natura omenească a Fiului lui Dumnezeu, iar Lui Toma, care îl cunoștea ca Om, i se va face cunoscut ca Domn și Dumnezeu.

Deosebirea între Maria Magdalena și Toma rezidă și în altceva. Ea Îl caută pe *Cel din mormânt*, Toma însă pe *Cel înviat*. În rugăciunea Apostolului Toma predomină, nu atât îndoiala (pe care de altfel, troparele zilei o numesc “mântuitoarea lumii”), cât condițiile pe care le cere: “*Dacă nu voi vedea eu în mâinile Lui semnul cuielor și dacă nu-mi voi pune degetul meu în semnul cuielor și dacă nu-mi voi*

pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede” (Ioan 20, 25). Dincolo de îndrăzneala acestor cuvinte, de condiționarea credinței, care ar putea elimina iubirea și o înaltă cunoaștere spirituală, afirmația lui Toma ne face să credem că știa ce cerea. Toma avea îndrăzneala celui care se știa cu mâinile curate, căci iudeii învățaseră din Legea Veche, la ce se expunea cineva nedemn în apropierea lui Dumnezeu: “de este nedreptate în mâinile mele să prigonească vrăjmașul sufletul meu” (Ps.7,3-5). Se știe strigătul înspăimântat al lui Petru când a presimțit prezența Dumnezeului celui Viu, după pescuirea minunată: “*Ieși de la mine, Doamne, că sunt om păcătos*” (Luca 5, 8). Toma, simțindu-se curat, râvnește la cele înalte căci “*lucrul mâinilor Tale sunt cerurile*” (Ps. 101, 26).

Când Domnul Hristos îi spune “*adu mâna ta și o pune în coasta Mea*”, mâna lui Toma se învrednicește să devină potir de împărtășanie și apostolul încredințat și unit cu Dumnezeu exclamă: “*Domnul Meu și Dumnezeul Meu !*” Unirea inimii cu Domnul prin credință, spune Sfântul Teofan Zăvorâtul, constituie o lucrare harică lăuntrică, prin care toată plinătatea lui Hristos se revarsă asupra nimicniciei noastre. Este o lucrare dumnezeiască, prin care se plămădește înlăuntrul nostru omul cel nou, omul cel tainic al inimii. Ca urmare, în adâncul duhului omului Se rostește ceea ce a rostit Toma, după ce L-a pipăit pe Domnul: “*Domnul Meu și Dumnezeul meu!*” Este glasul cel mai îndoielnic al credinței și simbolul ei cel mai sigur. Dacă la Cina cea de Taină, aflăm datorită lui Toma răspunsul la întrebarea “*Cum putem ști calea ?*” (Ioan 14, 5), - “*Eu sunt Calea, Adevărul și Viața. Nimeni nu va intra la Tatăl decât numai prin Mine*”, tot prin Toma ne încredințăm și devenim părtași la realitatea Învierii. Cuvântul lui Hristos adresat apostolului: “*Pentru că M-ai văzut, ai crezut; fericiți cei ce au crezut fără să fi văzut!*” (Ioan 20, 29) a rămas de atunci mângâiere pentru cei ce nu se vor îndoii de adevărul Învierii lui Hristos, de adevărul învățurii Sale. Și el va rămâne peste veac ca o mângâiere a celor ce crezând, nu vor cere dovezi pentru credința lor, zămisliind pace și bucurie în ființa celor care, fără a mai vedea semnul cuielor și fără a mai pune degetul în rănilor mâinilor, vor crede și nu se vor îndoii. În acest sens, credința, ca încredințare, angajează întreaga libertate, întreaga ființă a omului pentru a merge pe alte căi decât cele arătate de simțuri și marcate numai de rațiunea mărginită a omului. Aceasta ar fi viața spirituală, născută din adâncul ființei, are izvorul și credința ca răspuns total și angajament hotărât al Cuvântului lui Dumnezeu.

Din sinaxarul săptămânii

Între ierarhii de seamă ai Bisericii din secolul al IV-lea, „secolul de aur”, cum a fost numit, se numără și *Sfântul Teotim, Episcopul Tomisului*, pomenit de Biserică în ziua de **20 aprilie**. Din relatările istorice bisericești, reiese autoritatea duhovnicească și respectul de care era înconjurat episcopul tomitan, precum și darul săvârșirii de minuni, ca binecuvântare de la Dumnezeu pentru viața sfântă pe care a trăit-o.

Se spune că Sfântul Teotim este cel care l-a rugat pe Sfântul Ioan Gură de Aur, patriarhul Constantinopolului, să trimită misionari pentru convertirea la creștinism a barbarilor, a „sciților nomazi de la Istru” (Dunăre), fapt despre care amintește Teodoret al Cyrului. Sfântul se bucura de un mare prestigiu între teologii vremii, gândirea sa fiind în consens cu cea a marilor părinți a Bisericii din veacul al IV-lea, a Sfântului Vasile cel Mare, Grigorie de Nyssa, Ioan Gură de Aur, iar cunoașterea și trăirea Evangheliei i-a conferit aureola sfințeniei.

În ziua de **23 aprilie**, Biserica îl sărbătorește pe *Sfântul Mare Mucenic Gheorghe*. Acesta s-a născut la sfârșitul secolului III, cel mai posibil în regiunea Armeniei, într-o familie de buni creștini care i-a oferit o educație aleasă. Înrolat de timpuriu în armata romană, avea să se evidențieze prin curajul și eroismul fiind numit tribun. Nu după mult timp a devenit comandant, cu titlul de comis în ceata Invincibililor din garda imperială. În anul 303 însă, din îndemnul ginerelui său Galeriu, pe care Dioclețian l-a luat ca însoțitor la domnie, a aprins prigoană împotriva creștinilor. Cunoscând, deci, decretul de prigonire împotriva creștinilor, îndată Sfântul Gheorghe s-a înfățișat singur înaintea împăratului Dioclețian și, înaintea întregii curți împărătești, a mărturisit deschis că este creștin și că înțelege să slujească în oastea împăratului, ca ucenic al lui Hristos. Indignat și uimit de această mărturisire și îndemnat de Galeriu, Dioclețian a dat poruncă să fie întemnițat și supus la îndelungi și grele chinuri. Rămânând statornic în dreapta credință și îndurând eroic toate acele suferințe, a fost martirizat prin tăierea capului în ziua de 23 aprilie a anului 303. Moaștele Sfântului Gheorghe se află astăzi în orașul Livadia din Italia, în biserica ridicată în cinstea Marelui Mucenic. Sfântul Gheorghe se bucură de o mare cinste în rândul creștinilor, fiind considerat și ocrotitorul armatei române. Esența vieții Sfântului Gheorghe s-ar putea rezuma în două cuvinte: “distrugerea idolilor”. Acest aspect al vieții Sfântului Gheorghe rămâne actual pentru că sunt nenumărați idoli și multe ispite, pe care în vremea noastră sunt chemați a le înfrunta.

În ziua de **24 aprilie**, Biserica Ortodoxă săvârșește pomenirea *Sfântului Ierarh Iosif Mărturisitorul, episcopul Maramureșului*. Prin viața și activitatea sa, Sfântul Iosif Mărturisitorul se numără printre marii apărători ai Ortodoxiei, apărându-și credincioșii în fața încercărilor episcopilor ruteni uniți de la Muncaci și ale autorităților de stat maghiare de a-i trece pe români la uniție. Clerul și credincioșii români

din Maramureș au fost cu totul străini de actul unirii săvârșit de mitropolitul Atanasie Anghel în 1701.

După 15 ani de vrednică păstorie, Sfântul Ierarh Iosif a fost victima unor acuzații nedrepte aduse de dușmanii ortodoxiei și ai neamului român, fiind silit de către vicecomitele Maramureșului, Francisc Darvay, să semneze un program prin care se pereclita mult dreapta credință. Refuzând să trădeze, Sfântul Iosif a fost arestat, și întemnițat în cetatea Hust. La protestul repetat al preoților și credincioșilor maramureșeni, s-a recurs la eliberarea Sfântului Ierarh Iosif, care va sluji în ascuns, îndeplinându-și cu râvnă îndatoririle sale de păstor. A trecut la cele veșnice în anul 1711, mormântul său rămânând însă necunoscut până astăzi.

Sfinții Ierahi Ilie Iorest și Sava, Mitropoliții Transilvaniei sunt pomeniți de Biserică în aceeași zi de **24 aprilie**.

Tânăr fiind, *Sfântul Ilie Iorest* a intrat de la mănăstirea Putna, fiind călugărit ulterior sub numele de Iorest, iar după un timp hirotonit preot – ieromonah. În toamna anului 1640, după moartea mitropolitului Ghenadie II al Transilvaniei, în scaunul vacant a fost ales ieromonahul Iorest de la Putna. Dar cu acest prilej i s-au impus mai multe îndatoriri, care nu urmăreau altceva decât înlesnirea propagandei calvine printre români. Neîndeplinit, însă, nici una dintre aceste obligații, ci rămânând statornic în dreapta credință, împreună cu păstoriții săi, a fost înlăturat din scaunul mitropolitan și întemnițat. După nouă luni de detenție va fi eliberat reîntorcându-se la mănăstirea Putna, unde și-a petrecut restul vieții în mănăstirea Putna.

Sfântul Sava Brancovici s-a născut în jurul anului 1620, în Ineu, primind la botez numele Simeon. După moartea protopopului Ineului, Gheorghe Brancovici, credincioșii l-au rugat atunci pe tânărul Simeon să-și închine viața slujirii lui Dumnezeu ca preot-protopop. Răspunzând stăruințelor acestora, a plecat în Țara Românească, unde a fost hirotonit preot, la Târgoviște, de către mitropolitul Ștefan, care păstora atunci. După hirotonire și un popas la mănăstirea Comana, preotul Simeon s-a reîntors la Ineu îngrijindu-se nu numai de viața duhovnicească a păstoriților săi, ci și de apărarea lor în fața invadatorilor turci. În vara anului 1656, se petrece o nouă schimbare în viața preotului-protopop din Ineu, fiind ales în scaunul vacant de mitropolit al Transilvaniei, sub numele de Sava. Deși îndelungată, păstoria lui ca mitropolit a fost mult tulburată de propaganda calvină pe care încercau să o desfășoare printre românii ortodocși conducătorii confesiunii calvine maghiare, sprijiniți de principii Transilvaiei. Urmare acestor intrigi, în vara anului 1680, Sfântul Sava va fi judecat și întemnițat. Prin intermediul fratelui său Gheorghe, care a cerut sprijinul domnitorului Țării Românești Șerban Cantacuzino și al lui Constantin Brâncoveanu, viitorul domn, Sfântul Sava va fi eliberat. Bătrân și bolnav, a trecut la cele veșnice, în primele luni ale anului 1683, probabil în aprilie.

Cronică parohială în imagini

În **noaptea de Sfintele Paști** s-a oficiat Slujba Utreniei și a Sfintei Liturghii. Manifestarea de profundă trăire spirituală a început afară, într-un cadru frumos amenajat pe platoul din fața bisericii, arătând prin aceasta că Sfânta Înviere este un fapt minunat care nu se adresează doar creștinilor, ci întregii firii omenești, întregii creații, având un caracter universal.

Slujba din această sfântă Noapte, s-a încheiat cu rugăciunea și binecuvântarea pentru carnea, ouăle, pasca și cozonacul, bucate tradiționale pe care creștinii le aduc în coșuri frumos ornate, pentru ca după sfințirea lor să poată organiza în familie o primă masă pascală, semn de bucurie dar și de mulțumire, recunoștință față de Dumnezeu, Creatorul a toate.

Duminică, 11 aprilie la ora 13.00 s-a oficiat Slujba Vecerniei Paștilor – Învierea a doua, în cadrul căreia s-a citit Sfânta Evanghelie în mai multe limbi, fapt prin care se subliniază propovăduirea Cuvântului lui Dumnezeu către toți oamenii – “Mergând, propovăduiți la toate neamurile” – este mesajul pe care-L transmite Mântuitorul Apostolilor și prin aceștia nouă tuturor.

Luni, 12 aprilie într-o atmosferă solemnă prilejuită de distinsa participare a membrilor familiei, a fost oficiat în biserica noastră botezul pruncuței **Anastasia**, fiica soților Laurențiu și Orlanda Mihaela Munteanu, fiind asistată de nașii Cătălina Elena Guia și

familia Roman: Edmond și Gineta, alături de fetița lor Patricia. Slujba a fost oficiată de un sobor format din 5 preoți: P. Cuv. Protos. Amfian – starețul Mănăstirii Stavnic, Ierom. Pr. Vartolomeu, P.C. Pr. Aurel Mărgineanu, P. C. Pr. Ioan Vicovan, alături de preotul paroh P. C. Mihai Mărgineanu.

Joi, 15 aprilie a primit Taina Botezului, pruncul **Codrin-Fabian**, fiul soților Ovidiu-Vasile și Lidia Andrei, fiind asistat de nașii Gheorghe și Olga Drăgoi, alături de Iulian și Daniela Drăgoi.

În săptămâna care s-a încheiat, au fost continuate, lucrările la Căsuța filantropică a parohiei. Mulțumim sponsorilor care ne sprijină în acest demers.

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru susținerea acestei publicații, dar și pentru activitățile culturale și filantropice ale parohiei, primim donații în contul 276 450 deschis la Raiffeisen Bank, filiala Iași.

Publicație editată de parohia TOMA COZMA
Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax **211 273**, e-mail: margineanu@mail.dntis.ro
Preot paroh Mihai Mărgineanu
Secretar redacție: Vasilica Onofrei

